

Taxon *Erythronium dens-canis* L.

Název taxonu	<i>Erythronium dens-canis</i> L.
Vědecký název taxonu	<i>Erythronium dens-canis</i> L.
Jména autorů, kteří taxon p...	L.
Český název	kandík psí zub
Synonyma (zahradnický pou..	Syn. <i>E. longifolium</i> Mill., <i>E. maculosum</i> Lam., <i>E. vernale</i> Salisb.
Autor	Stanislav Vilím (stanislav_vil_m@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Erythronium

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Atlanticko-eurosibiřská oblast
Biogeografické regiony - po..	jižní státy Evropy - Španělsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Bulharsko, střední Evropa až na Ukrajinu. Má široký areál přírodního rozšíření přes jižní státy Evropy (Španělsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Bulharsko), střední Evropu až na Ukrajinu. Nejčastěji roste v opadavých listnatých lesích a loukách. Na jižních svazích Alp vystupuje až do výšky 1700 m.n.m. Kandík psí zub se v České republice v současné době vyskytuje pouze na jediném stanovišti, kde byl objeven roku 1828, a to na úbočí vrchu Medník ve středních Čechách při levém břehu řeky Sázavy na území chráněném již od roku 1933 jako národní přírodní památka Medník. Vyskytuje se zde, bohužel už v nepatrném množství ve světlé bučině v nadmořské výšce asi 300 m n. m. společně s dalšími druhy rostlin, např. jatovníkem podléškou a ostřicí chlupatou.[2] Nejsevernější výskyt na našem území je zámecký park v Letohradě, kde je značně vitální populace několika set rostlin. Otázka původnosti výskytu kandíku psího zubu na Medníku není jednoznačně zodpovězena, některé teorie předpokládají, že jde o reliktní stanoviště kdysi značného rozšíření tohoto druhu, jiné hypotézy se přiklání k teorii zavlečení z jižní Evropy v průběhu středověku či novověku.

Zařazení

Pěstitelská skupina	Hlíznatá rostlina
Pěstitelská skupina - pozná..	Zásobním orgánem jsou cibulové hlízy nepravidelného tvaru, dceřiné hlízky se někdy vyvíjejí na podzemních šlahounech. Ze silnějších hlíz vyrůstají 2-3 široce kopinaté, často různě barevně mramorované, listy někdy se zvlněným okrajem. Malé nekvetoucí hlízky mají pouze jediný list.

Životní forma	Kryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru
Zařazení podle původu, nár...	Kandík lze nejlépe použít jako podrost pod listnaté stromy a keře, nebo do stinných, vlhčích partií trvalkových záhonů a skalek. Hlízky by se měly vysazovat na polostinné místo již koncem léta do hloubky 8-10 cm. Půda by měla být hluboká a humózní, mírně vlhká a slabě kyselá. Dostatek vláhy potřebují rostliny hlavně v první polovině vegetace, v době vegetačního klidu preferují sucho. V chladnějších oblastech je vhodná zimní příkrývka vrstvou listů. Cibule mohou zůstat na stanovišti mnoho let bez přesazení. Je-li nutné je přesadit, je vhodné rostliny vyjmout v srpnu z půdy a hned je vysadit na nové místo. Skladování cibulek je možné v mírně vlhké rašelině.

Popisné a identifikační znaky

Habitus	Z hlízy nejdříve vyrůstají kopinaté listy s výraznou purpurovou kresbou na šedo zeleném podkladě. Květní stonky jsou načervenalé, vysoké 10-20 cm, ukončené pouze jedním květem růžové barvy s oranžovým středem. Květy vykvétají na přelomu března a dubna.
Kořen	Svazčitý
Listy	Ze silnějších hlíz vyrůstají 2-3 široce kopinaté, často různě barevně mramorované, listy někdy se zvlněným okrajem. Malé nekvetoucí hlízky mají pouze jediný list. Listy jsou vejčité až široce kopinaté, nachovo- tmavozeleně mramorované; vyrůstají přizemně, vstřícně, v malém počtu (obvykle jen dva). Lodyha je rudofialová, tenká, lysá.
Květy	Květní stonky jsou načervenalé, vysoké 10-20 cm, ukončené pouze jedním květem růžové barvy s oranžovým středem. Květy vykvétají na přelomu března a dubna. Pěstují se bezmála dvě desítky odrůd s květy bílými, v různých odstínech růžové a růžovofialové barvy a rozdílným mramorováním listů např. 'Snoeflake' s čistě bílými květy, 'Niveum' s bílými květy s lehkým fialovým nádechem, 'Lilac Wonder' se světle růžovými květy, 'Pink Perfection' a 'Rose Queen' se sytě růžovými květy, 'Purple King' s růžovo purpurovými květy, aj.
Plody	Plodem je tobolka.
Vytrvalost	Na stabilních stanovištích vytrvalý.
Dlouhověkost	Dlouhověkost je dána stabilními a neměnnými podmínkami na stanovišti, při splnění těchto podmínek je dlouhověký.
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Květen
Doba kvetení - poznámka	Květy vykvétají na přelomu března a dubna, dle aktuálních meteorologických podmínek.
Remontování - poznámka	Neremontuje.

Doba zrání

Začátek doby zrání	Květen
Konec doby zrání	Červen

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	Nejčastěji roste v opadavých listnatých lesích a loukách. Na jižních svazích Alp vystupuje až do výšky 1700 m.n.m.
Faktor tepla	V ČR je rostlina plně mrazuvzdorná.
Faktor vody	Rostlina roste nejlépe v mírně vlhkých půdách.
Faktor půdy	Roste na neutrálních až mírně kyselých půdách.

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	Březen - duben.
Použití	Kandík lze nejlépe použít jako podrost pod listnaté stromy a keře, nebo do stinných, vlhkých partií trvalkových záhonů a skalek.
Choroby a škůdci	Kandíky mohou napadat houbové choroby z rodu Botrytis.

Množení

Množení - poznámka	Kandík tvoří poměrně velké množství dceřiných cibulek. Je možný také výsev semen. Semenačky vykvétají za 3-4 roky.
Odrůdy	Pěstují se bezmála dvě desítky odrůd s květy bílými, v různých odstínech růžové a růžovofialové barvy a rozdílným mramorováním listů např. 'Snoeflake' s čistě bílými květy, 'Niveum' s bílými květy s lehkým fialovým nádechem, 'Lilac Wonder' se světle růžovými květy, 'Pink Perfection' a 'Rose Queen' se sytě růžovými květy, 'Purple King' s růžovo purpurovými květy, aj.

Grafické přílohy

